

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: VK-11Csp/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6223200135
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Murgaš
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2023:6223200135.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudcom JUDr. Ľubošom Murgašom v spore žalobcu Intrum Slovakia, s. r. o., so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti žalovanému R. U., Q.. XX. XX. XXXX, W. U. S. XX/XX, XXX XX U., o zaplatenie 405,94 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 328,10 Eur spolu s 5,00 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 328,10 Eur počnúc od 27. 06. 2020 do zaplatenia, a to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 62 %, a to v lehote do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude rozhodnuté o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Podanou žalobou sa právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka, a. s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu vo výške 405,94 EUR spolu s 5,00 % úrokom z omeškania ročne zo žalovanej sumy od 27.06.2020 do zaplatenia a náhradu trov konania.

2. Žalobu zdôvodnil tým, že dňa 17.05.2019 uzatvoril so žalovaným Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXXX/XXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva o pôžičke“), na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 448 EUR na kúpu spotrebného tovaru špecifikovaného v zmluve (čierna technika). Kúpna cena bola 448 EUR, pričom žalovaný pri podpise uhradil akontáciu 0 EUR a na zvyšok kúpnej ceny právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému pôžičku, ktorú sa zaviazal uhrádzať formou pravidelných mesačných splátok. Žalovaný mal splácať pôžičku v pravidelných 40 mesačných splátkach v sume po 15 EUR až do zaplatenia celkovej sumy pôžičky 600 EUR, pričom doposiaľ zo zmluvy uhradil čiastku 120 EUR. Žalovaný nesplnil záväzok uhrádzať mesačné splátky riadne a včas, preto bol upozornený na možnosť vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Napriek tomu dlžné splátky nezaplatil a žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť celej úverovej pohľadávky ku dňu 19.06.2020, o ktorej skutočnosti bol žalovaný upovedomený listom zo dňa 21.06.2020. Žalovaný v určenej lehote dlžnú sumu neuhradil a počnúc od nasledujúceho dňa po uplynutí dodatočnej lehoty na splnenie dlhu sa dostal do omeškania. Dlžná čiastka predstavuje súčet predpísaných splátok do zosplatenia a sumu po zosplatení, spolu vo výške 525,94 EUR. Keďže žalovaný ku dňu podania žaloby uhradil sumu 120 EUR zostatok pohľadávky tvorí požadovanú čiastku vo výške 405,94 EUR.

3. Okresný súd dňa 09.02.2023 vydal platobný rozkaz č. k. 11Csp/5/2023-41 zo dňa 09.02.2023, ktorý sa žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk, preto súd uznesením, č. k. VK-11Csp/5/2023-59 zo dňa 04.08.2023 platobný rozkaz zrušil vzhľadom na ust. § 266 ods. 3 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

4. Následne z dôvodu postúpenia pohľadávky uplatňovanej v predmetnom konaní na základe Rámцovej zmluvy o postúpení pohľadávky medzi pôvodným veriteľom (VÚB, a.s.) a žalobcom (založenej v registri súdu pod sp. zn. 1OpP/14/18) tunajší súd uznesením č. k. VK-11Csp/5/2023-90 zo dňa 05.09.2023 pripustil, aby konanie vystúpil pôvodný žalobca - VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155 a na jej miesto do konania vstúpil žalobca. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.10.2023.

5. Dňa 14.09.2023 tunajší súd podľa § 116 ods. 2 CSP zverejnil na úradnej tabuli a webovej stránke oznámenie o podanej žalobe a podľa § 167 ods. 2 CSP. Žalovaného vyzval, aby sa písomne vyjadril k predmetnej žalobe lehote do pätnástich dní. Žalovaný sa určenej lehote k žalobe nevyjadril.

6. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, keďže boli splnené podmienky na prejednanie veci bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 297 písm. b/ CSP, podľa ktorého pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- Eur.

7. Okresný súd Lučenec dňa 10.11.2023 na úradnej tabuli a webovej stránke oznámil súd miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku v zmysle § 219 ods. 3 CSP, ktorý dňa 19.12.2023 verejne vyhlásil.

8. Súd sa oboznámil s listinami: Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 17.05.2019 č. I. 4 - 6, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere č. I. 7 - 8, obchodné podmienky Quatro č. I. 9 - 11, Zmluva o poskytovaní služieb č. I. 12 - 13, predžalobná upomienka s doručenkou č. I. 14, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti č. I. 15, Prehľad splátok úhrad č. I. 15 - 16, Notárska zápisnica č. I. 20 - 24, oznámenie o postúpení pohľadávky s potvrdenkou č. I. 84 - 85.

9. Na základe vykonaných dôkazov súd vo veci zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 17.05.2019 spoločnosť VÚB, a.s. ako právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s.) a žalovaný ako dlžník uzatvorili Zmluvou spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX. Podľa predmetu Zmluvy vyplýva, že jej cieľom bolo poskytnutie finančných prostriedkov formou úveru žalovanému vo výške 448 EUR za účelom financovania kúpnej ceny tovaru (čierna technika - Xbox One S 500Gb, mobilný telefón - Xiaomi Redmi7) v hodnote 448 EUR. Žalovaný pri podpise Zmluvy uhradil akontáciu vo výške 0 EUR. Poskytnuté finančné prostriedky sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných 40 splátkach po 15 EUR, splatných vždy do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci až do zaplatenia celkovej čiastky 600 EUR. Splatnosť prvej splátky bola zmluvnými stranami dojednaná ku dňu 20.06.2019. Zmluva deklaruje celkové náklady žalovaného (spotrebiteľa) na úrovni 152 EUR. Zmluvné strany dojednali fixnú ročnú úrokovú sadzbu 20,10 %, RPMN 20,10 %, Žalovaný čerpal finančné prostriedky v dohodnutej výške za účelom financovania kúpnej ceny tovaru. Podľa záverečných zmluvných ustanovení vyplýva, že neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy boli Obchodné podmienky a cenník. Žalovaný ako zmluvná strana podpísaním zmluvy potvrdil, že zmluvný text prečítal, Zmluvu uzatvoril slobodne a vážne, po vzájomnom prerokovaní a zodpovedá jeho vôli.

10. Na základe prehľadu splátok a úhrad (č.I.15-16) vyplýva, že žalovaný porušil zmluvné povinnosti, pretože dohodnuté splátky neuhrádzal riadne a včas, čím sa dostal do omeškania počnúc s úhradou splátky splatnou v mesiaci február 2020. Podľa predloženého prehľadu vyplýva, že splátka vo výške 0 EUR bola uhradená pri podpise zmluvy ako akontácia na zaplatenie kúpnej ceny a žalovaný na úver uhradil spolu sumu 120 EUR.

11. Pôvodný veriteľ vyzval žalovaného predžalobnou upomienkou zo dňa 25.04.2020, aby uhradil nedoplatok na splátkach zo Zmluvy v celkovej sume 45 EUR bezodkladne na účet pôvodného veriteľa. Obsahovou súčasťou upomienky je upozornenie žalovaného pre prípad neuhradenia splátok najneskôr do 05.06.2020 na možnosť veriteľa úver zosplatiť.

12. Žalovaný v dodatočnej lehote neuhradil dlžnú sumu, preto žalobca úver zosplatnil ku dňu 19.06.2020, čo oznámil žalovanému listom - Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 21.06.2020.

13. Dňa 30.11.2021 bol uzatvorený Dodatok č. 6 k Rámcovej Zmluve o postúpení pohľadávok medzi právnym predchodcom žalobcu a žalobcom. Podľa prílohy č. 3 Rámcovej zmluvy vyplýva, že predmetom postúpenia bola pohľadávka uplatnená v predmetnom konaní. Žalovanému bolo postúpenie pohľadávky ku dňu 17.07.2023 oznámené listom - Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 21.07.2023.

14. Podľa § 497 zák. č. 513/1991 Zb. - Obchodný zákonník v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ObZ“); zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 52 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len na „OZ“); spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

16. Podľa § 53 ods. 6 OZ; ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

17. Podľa § 53 ods. 9 OZ; ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. Podľa § 565 OZ; ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

19. Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len na „ZoSÚ“); spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

20. Podľa § 2 písm. d) ZoSÚ; zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

21. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ; veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

22. Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ; spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie

je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

23. Podľa § 9 ods. 2 písm. g), h) ZoSÚ; zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať:

g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

24. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ; poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

25. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ; ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

26. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky do 31.03.2018 (ďalej len „Zákon o bankách“); ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

27. Súd vyššie citované zákonné ustanovenia aplikoval na zistený skutkový stav a dospel k záveru, že žaloba bola sčasti dôvodná.

28. V prvom rade súd skúmal vecnú legitimitáciu strán, čo je podmienkou každého súdneho konania. Uvedenú podmienku súd skúma vždy aj v prípade, kedy ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. Súd vychádzal z ust. 525 ods. 2 OZ, podľa ktorého nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom. V prípade, ak by postúpenie bolo v rozpore so zákonom, bol by daný dôvod na aplikáciu ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je neplatný právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Proces postúpenia pohľadávky zo strany veriteľa, ktorým bola banka (VÚB, a.s.)

vyžadoval, aby pred postúpením splatnej pohľadávky banka preukázateľne vyzvala dlžníka (žalovanú) na zaplatenie dlžnej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému zročnému dlhu. Žalobca bol povinný preukázať zaslanie a doručenie výzvy žalovanému bankou na uhradenie dlžnej sumy a podľa § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách preukázať súčasne dlžku omeškania žalovanej (dlžníka) so zaplatením peňažného záväzku viac ako 90 dní. Po dodržaní tohto postupu bolo možné, aby banka celú zosplatenú pohľadávku postúpila inému subjektu. Za písomnú výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách je možné považovať aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, ktorého súčasťou je výzva na uhradenie pohľadávky z konkrétnej zmluvy a v konkrétnej výške. Žalobca preukázal, že žalovanému bola bankou doručená výzva, že žalovaný je v omeškaní, čím je možné konštatovať, že pohľadávka banky bola postupiteľná. Uvedené súd mal preukázané listom - Predžalobná upomienka zo dňa 25.04.2020, ktorá bola doručená žalovanému dňa 04.05.2020. Žalovaný bol preukázateľne vyzvaný na zaplatenie nesplneného peňažného záväzku, s ktorým ku dňu doručenia výzvy bol v omeškaní. Žalovaný bol upozornený na možnosť zosplatenia úveru pre prípad neuhradenia nedoplatku na splátkach do 05.06.2020.

29. Podľa prehľadu splátok a úrad vyplýva, že žalovaný bol v omeškaní s úhradou splátok počnúc od splátky, no z nej mesiaci 02/2020, čím bol v omeškaní (ku dňu postúpenia) viac ako 90 kalendárnych dní so splnením svojho peňažného záväzku voči banke. Na danom základe súd mal preukázané splnenie zákonných predpokladov vyžadovaných pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. K postúpeniu pohľadávky došlo ku dňu 17.07.2023, pričom sa jedná o platný právny úkon, preto žalobca bol aktívne vecne legítimovaným subjektom v predmetnom spore.

30. Ďalej súd z úradnej povinnosti skúmal podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru podľa § 565; veta prvá OZ. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že pokiaľ ide o plnenie v splátkach môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len keď uvedené bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Uplatnenie práva na splatenie celej pohľadávky (tzv. strata výhody splátok) je viazané na splnenie podmienok: a) možnosť straty výhody splátok bola výslovne určená v dohode medzi veriteľom a dlžníkom, b) dlžník nesplní niektorú zo splátok v deň jej splatnosti, c) veriteľ požiadala dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Súd mal preukázané, že spomenuté zákonné podmienky boli splnené, pretože žalobca včas uplatnil právo na zosplatenie úveru a žalovaného na uvedený postup v súlade so zákonom upozornil. Právo veriteľa pristúpiť k vyhláseniu predčasnej splatnosti bolo zmluvne dojednané v čl. X, bod 10.2 Zmluvy. Pôvodný veriteľ žalovaného upozornil na možnosť zosplatenia úveru pre splátku splatnú v mesiaci 02/2020, ak by nedošlo k jej úhrade do 05.06.2020, ktorú žalovaný neuskutočnil. Písomnosť (predžalobná upomienka) bola žalovanému doručená dňa 04.05.2020. Na základe písomného oznámenia zo dňa 21.06.2020 bolo preukázané, že pôvodný veriteľ (VÚB, a.s.) žalovanému doručil Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, ktorá nastala ku dňu 19.06.2020.

31. Na základe vykonaných dôkazov súd konštatuje, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol zmluvný vzťah, ktorý bol založený Zmluvou zo dňa 17.05.2019, ktorý sa posudzuje podľa § 1 ods. 2 ZoSÚ ako zmluva o spotrebiteľskom úvere a podraďuje sa pod ustanovenia ZoSÚ. Súd v záujme naplnenia ochrany spotrebiteľa (žalovaného) preskúmal dôvodnosť žalobného nároku, zvlášť v kontexte jeho súladu s príslušnými právnymi normami upravujúcimi ochranu spotrebiteľov, predovšetkým, či dotknutá zmluva okrem všeobecných náležitostí podľa OZ obsahuje aj osobitné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere obsiahnuté v ustanovení § 9 ods. 1, 2 ZoSÚ, absenciu ktorých tento zákon v ustanovení § 11 ods. 1 spája s následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

32. Na základe Zmluvy žalovanému bol poskytnutý úver za dohodnutý úrok 20,10 %. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka a nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). V predmetnej Zmluve presahuje odplata o 100 % úroveň priemernej úrokovej miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) v roku 2019 pri úveroch so splatnosťou od 1 do 5 rokov podľa údajov evidovaných a zverejňovaných NBS. Hodnota ročnej úrokovej sadzby sa v rozhodnom období (v čase uzatvorenia zmluvy) pohybovala na úrovni 9,00 % podľa stavu poskytnutých úverov. Pri nových úveroch bola hodnota ročnej úrokovej sadzby na úrovni 4,99 %. Výška zmluvných úrokov, ktoré prevýšili priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 %

oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné. Za rozporné s dobrými mravmi sa vo všeobecnosti považuje, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyselnosť, rozrušenie, prípadne slabomyselnosť. Odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme úrokov v predmetnej zmluve prevyšuje podstatným spôsobom obvyklú odplatu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Súd považoval zmluvné dojednanie o odplate vyjadrené výškou ročnej úrokovej sadzby na úrovni 20,10 % za rozporné s dobrými mravmi pre jej neúmernú výšku a tým za absolútne neplatné podľa § 39 OZ. Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 17.05.2019 je odplatnou zmluvou, pričom neplatné zmluvné dojednanie o odplate možno oddeliť od ostatných častí zmluvy, ktoré zostávajú v platnosti (§ 41 OZ).

33. K informácii o RPMN, ktorá bola deklarovaná v predmetnej Zmluve súd uvádza, že nebol uvedený správne. Podľa prepočtu s použitím kalkulačky RPMN zverejnenej na stránke Ministerstva financií SR vychádzajúc zo vstupných údajov deklarovaných v zmluve (celková výška úveru 448 EUR, počet 40 splátok vo výške 15 EUR) vyplýva, že reálna hodnota RPMN bola na úrovni 18,11 % (<<https://www.fininfo.sk/fininfo/fiq/financne-kalkulacky/kalkulacka-rpmn/>>). Spotrebiteľ na základe nesprávnej informácie o RPMN mohol nadobudnúť klamlivý dojem o celkových nákladoch poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zákon uvedený nedostatok spojil s tým, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (ust. § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ).

34. Ďalej súd konštatuje, že v Zmluve deklarovaná hodnota RPMN neprekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanoveného osobitným predpisom (ust. § 1a ods. 1 v spojitosti s ust. § 1 ods. 4 Nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z.), pretože nepresahuje dvojnásobok priemernej RPMN pri obdobnom úvere. Podľa Súhrnnej informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrtrok 2019 (v čase predchádzajúcim uzavretiu predmetnej Zmluvy) priemerná RPMN pri novoposkytnutých ostatných spotrebiteľských úveroch vo výške 1.500 EUR so splatnosťou od 1 do 5 rokov bola na úrovni 15,87 %.

35. Pokiaľ však ide o konfrontáciu ust. § 53 ods. 6 OZ týkajúceho sa výšky odplaty v spotrebiteľskej zmluve, ktorá nesmie prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať a § 39 Občianskeho zákonníka, súd poukazuje na aktuálnu judikatúru (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27.08.2019, sp.zn. 10Co/48/2018 z 31. 01. 2019, Krajského súdu v Košiciach, č.k. 2CoCsp/2/2020 z 20. 08. 2020, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája 2018, Krajského súdu v Bratislave sp.zn.9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020), ktorá nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Súd v tejto súvislosti argumentačne odkazuje aj na dôvodovú správu k nariadeniu vlády SR č. 141/2014 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. Novelou sa vykonáva § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ustanovením najvyššej prípustnej výšky odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Uvedené je potrebné aplikovať tak, že samotné stanovenie najvyššej prípustnej odplaty nevylučuje uplatnenie korektívu dobrých mravov, o čom svedčí text dôvodov správy: „V súvislosti s RPMN je potrebné ešte uviesť, že v niektorých súdnych rozhodnutiach už odplata požadovaná na úrovni 23 % a viac je posudzovaná ako v rozpore s dobrými mravmi a teda v kontexte s vyššie načrtnutou tabuľkou RPMN celkové náklady by pri verifikácii dobrých mravov nemali prekročiť 30 - 35 %, pričom plnenie dosahujúce 40 - 50 % by bolo možné označiť pri splnení ďalších znakov za úžerné. V uvedenom kontexte bude vždy aplikovateľná aj skutková podstata úžery pri zachovaní správneho právneho posúdenia hrubého nepomeru protiplnenia a jej ostatných znakov - v danom kontexte bude, aby súdy pri zachovaní vzťahu subsidiarity § 39 Občianskeho zákonníka správne vyhodnotili aj aplikačný rozmer § 39a Občianskeho zákonníka, ktorý predstavuje iba jeden z dôvodov neplatnosti právneho úkonu. Uvedeným dlhodobo judikovaným pravidlám sa musí regulatívnym spôsobom prispôbiť aj trh požíciavania peňažných prostriedkov spotrebiteľom, keďže výhodnosť tohto prispôsobenia je práve v dosiahnutí právnej istoty v otázke platného dojednania spotrebiteľskej zmluvy.“

36. Neplatnosť zmluvného dojednaní o odplate v časti dohodnutých úrokov teda znamená nedodržanie zákonnej náležitosti uvedenej v § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ, pretože Zmluva nevyjadruje zákonným spôsobom úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, čo vyvoláva právny dôsledok znamenajúci bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého spotrebiteľského úveru v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ.

37. Ďalej je potrebné uviesť, že povinnosťou pôvodného veriteľa (VÚB, a.s.) bolo postupovať s odbornou starostlivosťou a posudzovať schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver. Najmä bolo nutné, aby zohľadnil dobu, na ktorú si žalovaný vzal spotrebiteľský úver, výšku a príjem spotrebiteľa a účel úveru. Žalobca náležitým spôsobom nepreukázal, že uvedenú schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver pôvodný veriteľ posudzoval so zreteľom na údaje o jeho príjmoch výdavkoch, rodinnom stave a s prihliadnutím na údaje z príslušnej databázy alebo registra. Žalovaný na účel poskytnutia úveru síce deklaroval čistý mesačný príjem vo výške 772 EUR. Nevyplyva však zo žiadneho dôkazu, že právny predchodca žalobcu (VÚB, a.s.) akýmkoľvek spôsobom overil výšku takto deklarovaného príjmu za posledné 3 mesiace pohybmi na platobných účtoch, v Sociálnej poisťovni alebo na základe dokladov predložených spotrebiteľom. Zároveň z ničoho nevyplyva, že bola preverená aj bonita dlžníka pred poskytnutím úveru v úverovom bankovom registri. Vzhľadom k tomu veriteľ v predmetnej veci musel počítať s následkami pri podcenení bonity dlžníka, v čom je potrebné vidieť jeho podnikateľské riziko, ktoré sám veriteľ poskytovaním úverov podstupuje. Uvedené nemožno presúvať na farchu klienta vo forme vysokej a absolútne neprimeranej odplaty vo forme úroku. Postup v súlade s ust. § 7 ods. 1, 2 ZoSÚ žalobca nepreukázal a úver žalovanému poskytol bez dostatočných údajov o jeho sociálno-ekonomickej situácii. Uvedené zakladá hrubé porušenie ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, čo má za následok, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ.

38. S poukazom na vyššie uvedené potom súd dojednanie o úrokovej sadzbe vo výške 20,10 % pri úvere, ktorý bol žalovanému poskytnutý vo výške 448 EUR na časové obdobie 40 mesiacov považoval za neprimerané a rozporné s dobrými mravmi a v konečnom dôsledku za neplatné. Žalobca nemal nárok na odplatu za poskytnutý úver dojednaný v Zmluve formou úrokov. Ďalej pre nedodržanie zmluvnej náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 písm. h) ZoSÚ a nesprávne uvedenie výšky RPMN a postup veriteľa pred uzatvorením zmluvy bez odbornej starostlivosti, súd poskytnutý spotrebiteľský úver vyhodnotil ako bezúročný a bez poplatkov.

39. Pri výške nesplateného zostatku úveru súd vzhľadom na už vyššie konštatované závery vychádzal zo žalobcom predloženého prehľadu splátok a úhrad. Vo vzťahu k celkovej výške 448 EUR žalobcom poskytnutého úveru súd zobral do úvahy, že žalovaný uskutočnil úhrady v prospech úverového účtu v celkovej sume 120 EUR. Súd preto žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi zostatok neuhradenej splatnej istiny úveru vo výške 328 EUR (448 EUR- 120 EUR).

40. Žalovaný nesplnením peňažného záväzku v dohodnutej dobe splatnosti sa dostal do omeškania a žalobca bol oprávnený požadovať od žalovaného zákonný úrok z omeškania z dlžnej sumy. Žalobca uplatnil zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00% ročne počnúc od dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty od doručenia oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti. Keďže oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 21.06.2020 bolo žalovanému odoslané listovou zásielkou (pri štandardnej úložnej dobe 5 dní), súd žalobcovi priznal úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 328 EUR, počnúc od 27.06.2020 až do zaplatenia.

41. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1, 2 CSP, t.j. podľa pomeru procesného úspechu strán v spore. Žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy vo výške 405,94 EUR s príslušenstvom. Žalobcovi rozsudkom súd priznal čiastku 328 EUR s príslušenstvom (t. j. 5,00 % úrok z omeškania ročne zo sumy 328 EUR počnúc od 27.06.2020 do zaplatenia) a vo zvyšnej časti (t. j. v sume 120 EUR spolu s 5,00 % úrokom z omeškania ročne od 27.06.2020 do zaplatenia) predmetnú žalobu zamietol. Procesný úspech žalobcu predstavuje 81 % a úspech žalovaného 19 %. V spore bol úspešnejší žalobca, ktorý má nárok na náhradu trov konania v rozsahu čistého procesného úspechu, ktorý predstavuje 62 % (81% - 19 %). Žalovanému súd uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 62 % v lehote do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude rozhodnuté o výške náhrady trov, ktoré vydá vyšší súdny úradník podľa ust. § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku. Odvolanie sa podáva na Okresný súd vo Veľkom Krtíši písomne v 3 vyhotoveniach a rozhoduje o ňom Krajský súd v Banskej Bystrici. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).